

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/139/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6618202700
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Podhorová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6618202700.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Podhorovej a sudcov JUDr. Evy Dzúrikovej a JUDr. Anny Snopčokovej, v právnej veci žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava - Nové Mesto, IČO: 47967692, zastúpený splnomocnenou Advokátskou kanceláriou JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., so sídlom 821 01 Bratislava - Ružinov, Martinčekova 13, IČO: 50 361 368, proti žalovanej: P. T., narodená XX.XX.XXXX, bytom XXX XX E., C. č. XX, o zaplatenie 1 894,58 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec číslo konania 13Csp/37/2018-88 zo dňa 03.09.2018, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 13Csp/37/2018 - 88 zo dňa 03. 09. 2018 v napadnutom výroku II. a v závislom výroku III. o trovách prvoinštančného konania potvrdzuje .
- II. Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a** .

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výkonom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 1 894,58 eur spolu s kapitalizovanými úrokmi do zosplatnenia úveru vo výške 179,15 eur, kapitalizovaným úrokom z omeškania po zosplatnení úveru vo výške 255,57 eur a úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1 894,58 eur od 01.04.2018 do zaplatenia spolu s poplatkami 49,52 eur, všetko v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku, výkonom II. súd žalobu v časti o zaplatenie kapitalizovaných úrokov z úveru po zosplatnení vo výške 1 239,89 eur, úroku zo zostatku nesplatennej istiny zo sumy 1.894,58 eur vo výške 24,5% ročne od 01.04.2018 do zaplatenia zamietol a výkonom III. rozhodol o trovách prvoinštančného konania a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 31,48 % vo výške, ako bude rozhodnuté osobitným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. V odôvodnení rozsudku súd konštatoval skutkový a právny základ uplatneného nároku a uviedol, že pôvodný žalobca - banka a žalovaná, ako klient, uzatvorili dňa 13.12.2012 Zmluvu o úvere konsolidácia č. XXXXXXXXXXXX, v zmysle ktorej poskytol žalobca žalovanej úver vo výške 2 450,- eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať mesačnými splátkami vo výške 69,29 eur, počnúc od 15.01.2013 s termínom konečnej splatnosti 15.12.2018. Písomným podaním zo dňa 13.07.2015 označeným ako „Upozornenie - Výzva na splatenie dlžnej časti úveru“ pôvodný žalobca v zmysle ustanovenia § 53 ods. 9 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len "Občiansky zákonník") upozornil žalovanú, že ku dňu 13.07.2015 je pohľadávka banky vyplývajúca zo Zmluvy o úvere viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti vo výške 310,02 eur, pozostávajúcej z omeškanej splátky vo výške 264,- eur, poplatkov vo výške 36,15 eur a poistného 9,87 eur. Výška sankčného úroku za každý deň omeškania je 0,04 eur. Žalobca zároveň vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy v lehote 15 kalendárnych dní od doručenia výzvy. Písomným podaním zo dňa 30.07.2015, označeným ako „Výzva na úhradu dlžnej sumy“, oznámil pôvodný žalobca žalovanej predčasnú splatnosť úveru ku dňu

30.07.2015 a zároveň ju vyzval na úhradu celého dlhu vo výške 2 123,25 eur (pozostávajúca z dlžnej istiny 1 894,58 eur, úroku 179,15 eur, poplatkov z upomienky 39,65 eur a poistného 9,87eur) v lehote do 10 dní od doručenia tejto výzvy. Súd právne posúdil uplatnený nárok pôvodného žalobcu - banky - podľa ustanovení § 497, § 502 ods. 1, § 503 ods. 1, 2 a 3, § 504 a § 506 Obchodného zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu 13.12.2012, podľa ustanovení § 52 ods. 1, 2, 3 a 4, § 53 ods. 9 a podľa § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu 13.12.2012 a v spojení s ustanovením § 9 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia posudzovanej zmluvy, ako vzťah spotrebiteľský a podliehajúci osobitnej právnej úprave spotrebiteľských úverov. Následne súd zhrnul výsledky dokazovania a uviedol, že z listinných dôkazov vyplýva, že zostatok dlhu na istine žalovanej z titulu poskytnutého úveru je vo výške 1 894,58 eur ku dňu 31.03.2018. Súd mal za nespochybnené, že žalovaná nesplácala úver riadne a včas tak, ako sa na to zaviazala v zmluve o úvere, preto žalobca po upozornení listom zo dňa 30.07.2015 vyhlásil pohľadávku z úveru za splatnú a žalovanú vyzval na zaplatenie zostatku dlhu po predchádzajúcom upozornení na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti zo dňa 14.07.2015. Súd preto výrokom I. rozsudku zaviazal žalovanú na zaplatenie istiny poskytnutého úveru vo výške 1 894,58 eur spolu s 5,05 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 1 894,58 eur od 01.04.2018 do zaplatenia v zmysle ustanovenia § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, nakoľko žalobcovi po tomto dátume náleží úrok z omeškania. Súd však v ďalších bodoch odôvodnenia rozsudku uviedol, že žalobca sa domáhal od žalovanej aj zaplatenia kapitalizovaného úroku z istiny úveru po zosplatnení vo výške 179,15 eur a úroku z úveru spolu s úrokom z omeškania po zosplatnení vo výške 1 495,46 eur, vyčíslených ku dňu 31.03.2018 a taktiež zaplatenia úroku z úveru vo výške 24,50 % ročne, ktorý bol dohodnutý v zmluve o úvere zo sumy 1 894,58 eur, teda zo zostávajúcej nezaplátenej istiny počnúc od 01.04.2018 do zaplatenia. Pokiaľ žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru dňa 30.07.2015, súd bol toho názoru, že dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutého úveru patria veriteľovi len do splatnosti dlhu. Po splatnosti dlhu nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a povinnosť platiť dohodnuté úroky z úveru dňom splatnosti dlhu zaniká. Záväzok dlžníka vrátiť veriteľovi poskytnutý úver je hlavným záväzkovým vzťahom. Úrokový záväzkový vzťah je vedľajším a akcesorickým peňažným záväzkom k hlavnému záväzku. Splnením hlavného záväzku alebo iným zo spôsobov jeho zániku, zaniká i akcesorický záväzok úrokový. Súd prvej inštancie na podporu svojich záverov poukázal na konkrétne rozhodnutie Krajského súdu Prešov sp. zn. 3Co 85/2013, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo 143/98, rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 16Co/1006/2015 zo dňa 23.02.2017, rozhodnutie Krajského súdu Prešov sp. zn. 3Co 85/2013, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo 143/98 a rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica č.k. 16Co/255/2017-81. Ak teda nastal stav - predčasné zosplatnenie úveru, ku ktorému došlo v súlade s ustanoveniami § 53 ods. 9 OZ a súčasne spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľovi patrili úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol spotrebiteľ vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľovi by naďalej patrili úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. Poprel by sa tým účinky veriteľom vyvolanej zmeny spôsobu splatnosti záväzku a veriteľovi by úroky patrili tak, ako keby k zmene ani nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd v odôvodnení rozsudku poznamenal, že otázku, dokedy je dlžník povinný platiť úroky z úveru, ak došlo k predčasnej splatnosti dlhu, Občiansky zákonník výslovne neupravuje. Ani zo zákonnej úpravy Obchodného zákonníka nevyplýva, že po vyhlásení celého úveru za splatný sa ďalej úročí istina úveru až do zaplatenia (do vrátenia peňažných prostriedkov prislúchajú úroky len v prípade vrátenia peňažných prostriedkov pred dobou splatnosti podľa § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka). Úroky zo splátky sú v prípade plnenia v splátkach splatné v deň splatnosti splátky (§ 503 ods. 2 Obchodného zákonníka), ak sa však má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú (§ 503 ods. 1 tretia veta Obchodného zákonníka). Súd ďalej dôvodil, že pokiaľ požičané finančné prostriedky vracia dlžník formou splátok, úroky z každej splátky sú splatné len spolu so splatnosťou samotnej splátky. Ak dôjde k vyhláseniu predčasnej splatnosti, dlžník už formou splátok neplní svoj záväzok, ktorý je splatný ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti. Niet dôvodu, aby ďalej plynula splatnosť úrokov zo splátok, na ktoré už dlžník nemá nárok. Súd tak mal za to, že v posudzovanej veci ide o dojednanie, ktorým by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k jeho dvojnásobnému zaťažaniu a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj z úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi účastníkmi zmluvy a to napriek tomu, že dohoda o splatení úveru formou splátok zanikla a došlo k zmene spôsobu splatenia úveru ako dôsledku sankcie zo strany veriteľa. Dlžník v prípade zosplatnenia úveru už nemá po zosplatnení povinnosť platiť úroky z úveru, stráca však možnosť výhody splátok, je povinný zaplatiť celý dlh naraz a skôr ako

bolo dojednané. Ak by okrem toho bol povinný naďalej platiť aj po zosplatnení úroky z úveru, došlo by zhoršeniu postavenia spotrebiteľa dvojnásobným úrokovým zaťažením spotrebiteľa, ktoré Občiansky zákonník neumožňuje. Z ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že pokiaľ ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení už len úroky z omeškania. Jednorazovým zosplatnením úveru veriteľom vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa už ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru, s ktorým sa spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy (§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Ak napriek tomu existuje zmluvné dojednanie, ktoré s protiprávnym stavom spája aj nárok na zmluvné úroky, teda na odplatné nároky patriace len pre prípad splácania úveru v splátkach, súd prvej inštancie mal za to, že takéto dojednanie podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka, je absolútne neplatné. V závere odôvodnenia rozsudku súd poznamenal, že pre prípad výskytu akýchkoľvek pochybností ohľadne výkladu problematiky nároku na zmluvné úroky po vyhlásení predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru zo strany veriteľa, poukazuje súd tiež na povinnosť vykladať právne normy v otázke spotrebiteľských zmlúv v prospech spotrebiteľa (§ 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Na základe vyššie uvedených skutočností bol súd toho názoru, že žalobca má právo na zaplatenie dohodnutého zmluvného úroku z úveru vo výške 24,50 % ročne len do 30.07.2015, kedy bola vyhlásená pohľadávka za splatnú. Na základe uvedeného súd priznal žalobcovi právo na zaplatenie vyčísleného úroku z úveru do zosplatnenia vo výške 179,15 eur a kapitalizovaného úroku z omeškania po zosplatnení vo výške 255,57 eur, čo žalobca listinným dôkazom preukázal a ktorý žalovaný ani nenamietal. Vo zvyšku súd nárok čo do zaplatenia kapitalizovaných úrokov z úveru po zosplatnení vo výške 1 239,89 eur, úroku zo zostatku nesplatenj istiny zo sumy 1 894,58 eur vo výške 24,5% ročne od 01.04.2018 do zaplatenia ako nedôvodný zamietol. O trovách prvoinštančného konania súd rozhodol podľa pomeru úspechu strán sporu podľa § 255 ods. 2 CSP a nakoľko žalobca aj žalovaný boli v konaní úspešní čiastočne, súd ustálil mieru úspechu žalobcu 65,74 % oproti miere úspechu žalovaného 34,26 %, čistý úspech žalobcu tak predstavuje 31,48 %. Súd preto výrokom III. rozsudku priznal žalobcovi právo na zaplatenie náhrady trov konania v rozsahu 31,48 % a vyslovil, že o výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením.

2. Proti rozsudku prvoinštančného súdu podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie a to do výroku II., ktorým súd sčasti zamietol žalobu a vo výroku III., ktorým súd rozhodol o trovách konania. Žalobca má za to, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné a arbitrárne, pretože nie je zrejmé, z akého právneho predpisu súd vychádzal a vyslovil, že po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru žalobca nemá nárok na dohodnuté zmluvné úroky. Súd a akýkoľvek štátny orgán v SR má postupovať na základe a v medziach zákona, čo zaujatím takéhoto právneho názoru súdu bez podpory právnym predpisom naplnené nebolo. Žalobca uviedol, že s vysloveným právnym názorom v tejto otázke v uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obo 143/1998 tak, ako to uvádza vo svojom odôvodnení súd, sa stotožniť nemožno, nakoľko ide o rozhodnutie, ktoré nevyhovuje potrebám súčasného právneho stavu, keďže po jeho vydaní došlo k vstupu SR do EÚ a následne k implementácii relevantných smerníc do nášho právneho poriadku, ako aj k vydaniu nových právnych predpisov, ktoré sú pre danú oblasť regulácie smerodajné. V tejto súvislosti žalobca poukázal na § 16 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, výkladom a contrario ktorého v prípade, ak dôjde k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru veriteľom pre porušenie platobnej disciplíny dlžníka, veriteľ by mal mať rovnako zachované právo na vrátenie peňažných prostriedkov spolu s dohodnutým úrokom až do okamihu splatenia úveru. Odvolateľ taktiež poukázal na to, že rozhodovacia prax súdov v otázke priznávania zmluvných úrokov po zosplatnení úveru je rôznorodá, čo nie je v súlade s princípom právneho štátu. V prípade zmluvného úroku žalobca zastáva názor, že ide o dohodnuté zmluvné plnenie akcesorickej povahy. Uvedené znamená, že takéto plnenie je nevyhnutne spojené s istinou úveru, od ktorej existencie závisí aj samotný zmluvný úrok, ako forma odmeny veriteľa za poskytnutie predmetného úveru. S poskytnutím úveru bol teda späť aj nárok žalobcu na zmluvné úroky, pričom žalovaný si bol tohto nároku vedomý a svojím podpisom zmluvy sa tieto zmluvné úroky zaviazal uhrádzať. Odvolateľ poukázal na ustanovenie § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, ktoré upravuje obdobie, za ktoré má veriteľ nárok na zmluvný úrok. Podľa odvolateľa z jazykového výkladu je zrejmé, že veriteľ má nárok na úrok až do splatenia úveru. Zosplatnenie úveru je len zmena termínu splatnosti, na ktorú má veriteľ nárok. V prípade ak by veriteľ úver nezospplatnil, dlžník by bol povinný platiť zmluvné úroky. Ak teda je dlžník povinný platiť zmluvné úroky v prípade, ak platí úver v splátkach, odporuje logickému výkladu, aby bol od toho oslobodený

v prípade oprávnenej zmeny termínu splatnosti. Úroky z úveru sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov na základe úverovej zmluvy a predstavujú cenu úveru. Dlžník je tak povinný platiť úroky od okamihu reálneho poskytnutia peňazí do okamihu ich reálneho vrátenia a to či už v lehote alebo v omeškaní, pretože na povinnosť platiť úroky z úveru nemá vplyv ani zosplatnenie úveru. Táto povinnosť zásadne trvá do času reálneho vrátenia poskytnutého úveru. Vzhľadom na fakt, že k vráteniu celej poskytnutej istiny doposiaľ nedošlo, nedošlo ani k zániku dohodnutého záväzku žalovaného, v zmysle ktorého je povinný naďalej uhrádzať zmluvne dohodnuté úroky. Ad absurdum, v prípade nepoctivého dlžníka by tento zo špekulatívnych dôvodov mohol bezprostredne po čerpaní úveru pristúpiť k neplateniu dohodnutých splátok, čím by spôsobil predčasnú splatnosť úveru a vyhol by sa tak plateniu dohodnutých zmluvných úrokov v sadze určenej trhovými mechanizmami. Nepoctivý dlžník by tak bol viazaný iba na platenie výhodnejších úrokov z omeškania v právnych predpisoch regulovanej výške úrokovej sadzby a súd by zároveň takejto nepoctivosti poskytoval ochranu. Žalobca taktiež nesúhlasí s tvrdením súdu, že súbežným uplatňovaním úrokov z úveru a úrokov z omeškania dochádza k hrubej nerovnováhe v prospech veriteľa. Keďže oba typy úrokov sú diametrálne odlišným právnym inštitútom a sledujú iný cieľ, nemôže ísť o dvojité sankcionovanie žalovaného. Dohodnuté úroky predstavujú odmenu za požičanie peňazí, naproti tomu, úroky z omeškania sú sankciou za porušenie povinnosti - nedodržanie dohodnutej doby splatnosti. Zatiaľ čo povinnosť dlžníka zaplatiť veriteľovi dohodnuté úroky vzniká zo záväzku uvedeného priamo v zmluve, povinnosť platiť úroky z omeškania vyplýva zo zákona ako dôsledok omeškania dlžníka so splnením dlhu. Obidva úroky môže teda veriteľ žiadať popri sebe a to bez ohľadu na skutočnosť, či ide alebo nejde o občianskoprávny vzťah. Zároveň žalobca uviedol, že zosplatnením úveru nedochádza k zániku zmluvného vzťahu, ale dochádza k zmene obsahu záväzku. V závere odvolania žalobca poznamenal, že nie je na pôdach okresných súdov ustálená súdna prax v otázke uplatňovania úrokov po zosplatnení úveru a poukázal aj na odlišné stanovisko podpredsedu Ústavného súdu Slovenskej republiky Q. v otázke primeranosti poskytovania ochrany spotrebiteľov zo strany všeobecných súdov, ako aj ústavného súdu. Odvolateľ tak navrhuje, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu v napadnutom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne žiada, aby odvolací súd žalobe vyhovel v celom rozsahu a žalovaného zaviazal na náhradu trov konania vrátane trov právneho zastúpenia.

3. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

4. V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku - ďalej „CSP“), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1 CSP a contrario rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutom výroku II. a v súvisiacom výroku III. o trovách konania podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

5. Odvolací súd konštatuje nasledujúce relevantné skutočnosti, majúce vplyv na procesnú subjektivitu strany sporu:

6. V priebehu odvolacieho konania bolo dňa 08.01.2019 doručené odvolaciemu súdu procesné podanie splnomocneného právneho zástupcu pôvodného žalobcu, ktorý navrhoval pripustenie zmeny subjektov na strane žalobcu a to v dôsledku právnej skutočnosti, ktorá nastala v priebehu odvolacieho konania a to, že predmetná pohľadávka bola postúpená na nového veriteľa na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 25.10.2018, uzavretej medzi spoločnosťou W. A., a.s. ako postupcom a spoločnosťou BENCONT COLLECTION, a. s. ako postupníkom a v dôsledku ktorej novým hmotnoprávnym veriteľom je spoločnosť BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava - Nové Mesto, IČO: 47967692, zapísaná v OR OS Bratislava I, odd.: Sa, vložka č.: 6058/B. Súčasťou návrhu na zmenu strany sporu bol aj výslovný súhlas spoločnosti BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava - Nové Mesto, IČO: 47967692 so svojim vstupom do predmetného súdneho konania na miesto pôvodného žalobcu. Ako prílohy pôvodný žalobca zaslal odvolaciemu súdu spolu so žiadosťou aj konkrétnu Zmluvu o postúpení pohľadávok č. J. zo dňa 25.10.2018, z prílohy ktorej mal možnosť súd si overiť, že skutočne došlo predmetnou zmluvou k postúpeniu konkrétnej pohľadávky, ktorá je predmetom daného súdneho konania na postupníka.

7. Okrem zákonných podmienok vyplývajúcich z ustanovenia § 80 ods. 1 a 2 CSP odvolací súd z úradnej povinnosti skúmal aj naplnenie zákonom požadovaného predpokladu pre platné a účinné postúpenie pohľadávky vyplývajúcej zo spotrebiteľskej zmluvy v zmysle lex generalis Občianskeho zákonníka,

ako aj *lex specialis* Zákona o spotrebiteľských úveroch. Odvolací súd mal taktiež vlastnou lustráciou overiť, že postupník - spoločnosť BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava - Nové Mesto, IČO: 47967692, je držiteľom povolenia udeleného Národnou bankou Slovenska v súlade s ustanovením § 20 ods. 1 písm. a/ zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch od 08.08.2016, číslo rozhodnutia Y.. Nakoľko mal odvolací súd zistené splnenie zákonnej podmienky upravenej v ustanovení § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ako aj vyplývajúcej z ustanovenia § 17 ods. 1 písm. a/ a b/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a súčasne mal odvolací súd z obsahu spisu preukázané, že platnému a zákonnému postúpeniu pohľadávky z pôvodného veriteľa - banky, nebráni ani zákonné ustanovenie § 92 ods. 8 zákona číslo 483/2000 Z.z. o bankách, odvolací súd vyhovel návrhu dovtedajšieho žalobcu a pripustil zmenu strán sporu na strane žalobcu, nakoľko boli splnené všetky obligatórne podmienky vyžadované ustanovením § 80 ods. 2 CSP pre takéto procesné rozhodnutie súdu - a to jednak preukázanie, že po začatí konania došlo k platnému a zákonnému prevodu práva, ktoré si žalobca uplatňuje a súčasne bol udelený súhlas toho, kto má vstúpiť do konania na strane žalobcu. Uznesením číslo konania 14Co/139/2018-131 zo dňa 09.01.2019 tak odvolací súd pripustil, aby z konania vystúpil pôvodný žalobca: W. A., a.s., so sídlom XXX XX A. - B. V., F. N. X, J.: XX XXX XXX a na jeho miesto vstúpila do konania spoločnosť: BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava - Nové Mesto, IČO: 47967692, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, odd.: Sa, vložka č.: 6058/B, zastúpená Advokátskou kanceláriou JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., so sídlom 821 01 Bratislava - Ružinov, Martinčekova 13, IČO : 50 361 368, s ktorou odvolací súd koná ako s novým žalobcom.

8. Následne sa odvolací súd zameril na vecný prieskum odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a to v rozsahu podaného odvolania pôvodného žalobcu.

9. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu, vychádzajúc z dôvodov a rozsahu odvolania (§ 379 a 380 CSP), po preskúmaní rozsudku prvoinštančného súdu v odvolaní napadnutých výrokoch konštatuje správnosť dôvodov a právnych úvah, na podklade ktorých prvoinštančný súd rozhodol. Je potrebné zdôrazniť, že pôvodný žalobca, ktorý ako odvolateľ namietal vecnú správnosť v meritórnom výroku rozsudku súdu prvej inštancie v časti zamietnutia nároku, neuviedol v odvolaní žiadne nové skutočnosti, ktoré by neboli známe súdu prvej inštancie, ani nežiadal doplniť dokazovanie za podmienok stanovených v ustanovení § 384 ods. 2 a 3 Civilného sporového poriadku o ďalšie nové relevantné skutočnosti, ktoré nemohli byť bez jeho viny prezentované v prvoinštančnom konaní. Odvolaním len spochybnil vyvodený právny názor súdu prvej inštancie na podklade vykonaného dokazovania a namietal dôvody a právne posúdenie veci, pokiaľ prvoinštančný súd uviedol, akými úvahami sa spravoval a na podklade ktorých skutočností zaujal právny názor vyslovený v meritórnych výrokoch rozsudku.

10. Súd prvej inštancie sa správne v odôvodnení rozsudku zameril predovšetkým na právne posúdenie základného zmluvného vzťahu, z ktorého uplatnený nárok vzišiel. Okresný súd správne konštatoval (a v konaní nebolo spochybnené ani jednou zo strán sporu), že vzhľadom na postavenie zmluvných strán je nutné danú Zmluvu o úvere konsolidácia č. XXXXXXXXXX zo dňa 13.12.2012 považovať za spotrebiteľskú zmluvu v zmysle ustanovení § 52 a násl. Občianskeho zákonníka. Okresný súd správne poukázal na to, že okrem tejto všeobecnej právnej normy na daný zmluvný vzťah dopadá aj právna úprava *lex specialis* a to zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy. Táto skutočnosť v odvolacom konaní sporná ani nebola. Predmetom a rámcom odvolacieho konania však bolo zodpovedanie otázky, či je z hľadiska posúdenia dôvodnosti uplatnených úrokov z poskytnutého spotrebiteľského úveru možné a nutné aplikovať na daný zmluvný vzťah ustanovenia Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, predovšetkým ustanovenia § 502 a § 503 Obchodného zákonníka, ktorých aplikácie sa odvolateľ dovoláva. Aplikácia ustanovení Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka má potom zásadný vplyv na posúdenie aj nároku veriteľa na úrok z úveru po vzniku omeškania dlžníka s vrátením sumy poskytnutého úveru.

11. Podľa ustanovenia § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

12. Odvolací súd sa predovšetkým vysporiadal s argumentáciou žalobcu, ktorý síce zhodne s právnym názorom vysloveným súdom prvej inštancie nespochybňuje, že daný zmluvný vzťah medzi žalobcom a žalovanou vyplývajúci zo zmluvy o spotrebnom/spotrebiteľskom úvere je nutné posudzovať z hľadiska spotrebiteľského práva a s poukazom na ustanovenia Občianskeho zákonníka upravujúce spotrebiteľské zmluvy, avšak argumentuje, že pokiaľ ide o omeškanie dlžníka s vrátením peňažnej sumy, ktorého právne následky sú upravené odlišne v občianskoprávnej a obchodnej úprave, táto sa spravuje ustanovením § 502 ods. 1 a § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka. Odvolací súd poznamenáva, že na tento argument žalobcu, a to vzhľadom na citované zákonné ustanovenie § 52 ods. 2 vety tretej Občianskeho zákonníka, podľa ktorej na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka a to aj za predpokladu, ak by sa inak riadili normami obchodného práva, tak nemožno prihliadnuť. Z uvedeného zákonného ustanovenia (v znení účinnom od 1. apríla 2015) vyplýva, že spotrebiteľský charakter zmluvy o úvere predurčuje aplikáciu ustanovení Občianskeho zákonníka nielen na ochranu spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami, ale aj na posúdenie všetkých iných právne relevantných skutočností z právneho vzťahu založeného touto zmluvou, i keď ide o absolútny obchod v zmysle Obchodného zákonníka. Odvolací súd v súvislosti s aplikáciou predmetného zákonného ustanovenia poukazuje na závery obsiahnuté v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 MCdo 14/2014 zo dňa 21. apríla 2015 (zhodne však aj v rozhodnutiach NS SR sp. zn. 8MCdo 13/2014, sp. zn. 3M Cdo 9/2014 a sp. zn. 3MCdo 12/2014), ktorý vyslovil, že ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keby sa inak mali použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred účinnosťou tohto zákonného ustanovenia. Najvyšší súd Slovenskej republiky v predmetnom rozhodnutí vyslovil, že aj keď toto zákonné ustanovenie nadobudlo účinnosť 1. 04.2015, právny predpis, ktorého je súčasťou, nemá prechodné ustanovenia týkajúce sa tejto novely a preto ich účinnosť sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred dňom účinnosti tohto zákonného ustanovenia. S poukazom na Najvyšším súdom SR prezentované závery a vyslovený právny názor Najvyššieho súdu SR v tejto otázke, pokiaľ tieto rozhodnutia a vyslovené názory Najvyššieho súdu SR neboli doposiaľ žiadnym zákonným spôsobom spochybnené, je odvolací súd povinný na ne prihliadať a pri rozhodovaní tieto závery a právny názor Najvyššieho súdu SR, ako súdu vyššej inštancie, aj rešpektovať a pri svojej rozhodovacej činnosti náležite právne zohľadniť. Je tak nutné na daný zmluvný vzťah aplikovať výlučne občianskoprávnu úpravu obsiahnutú v Občianskom zákonníku. Význam inštitútu spotrebiteľskej zmluvy a legislatívne osobitne upravených práv a povinností vo vzťahoch, v ktorých ako zmluvná strana vystupuje spotrebiteľ, spočíva vo zvýšenej miere zabezpečenia ochrany práv spotrebiteľa.

13. Podľa ustanovenia § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Podľa citovaného ustanovenia, odseku 2, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

14. Relevantné z hľadiska posúdenia správnosti úvahy prvoinštančného súdu je zodpovedanie otázky, či bol správny záver súdu, že veriteľ si po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, ktorý bol dlžník v zmysle zmluvných dojednaní povinný dovtedy uhrádzať v splátkach a po vyhlásení predčasnej splatnosti úverovej zmluvy (ako sa to stalo v konkrétnom prípade) môže voči dlžníkovi uplatňovať popri istine súčasne úroky, ako aj úroky z omeškania, nakoľko sa dlžník preukázateľne dostal do omeškania so splnením svojho dlhu (v dôsledku čoho aj veriteľ pristúpil k svojmu jednostrannému právnemu úkonu). V konaní nebolo sporné, že pôvodný žalobca, ako veriteľ listom zo dňa 30.07.2015 vyhlásil pohľadávku z úveru za splatnú a žalovanú vyzval na zaplatenie zostatku dlhu po predchádzajúcom upozornení na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti zo dňa 14.07.2015 a to v dôsledku nesplácania poskytnutého úveru dlžníkom riadne a včas a márnym uplynutím aj dodatočnej lehoty na plnenie sa dlžník dostal do omeškania. V nadväznosti na uvedené je potom následne nutné vychádzať z citovaného ustanovenia § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorý pre prípad omeškania dlžníka plniť peňažný záväzok riadne a včas, poskytuje veriteľovi právo od zmluvy odstúpiť, pričom z ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka jednoznačne vyplýva, že dochádza aj k modifikácii peňažného nároku veriteľa, pretože zákon ustanovuje, že pokiaľ ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka

popri plnení už len úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

15. Odvolací súd poznamenáva, že z tohto zákonného ustanovenia je zrejmé, že po vyhlásení predčasnej splatnosti celého úveru, je veriteľ oprávnený požadovať od dlžníka popri plnení (pričom plnenie je nutné chápať do momentu zosplatnenia celého dlhu ako súhrnnú sumu zosplatneného peňažného dlhu dlžníka, ktorý obsahuje jednak istinu, prípadné poplatky za poskytnutie peňažných prostriedkov, ako aj úrok za poskytnutie peňažných prostriedkov), len zákonné sankčné mechanizmy za omeškanie dlžníka a to úrok z omeškania, pokiaľ nie je podľa Občianskeho zákonníka oprávnený požadovať od dlžníka poplatok z omeškania, pričom výška uvedených sankčných mechanizmov je vykonávacím predpisom limitovaná a nezávisí tak od svojvoľe veriteľa a dokonca ani od dohody s dlžníkom. Z dikcie uvedeného zákonného ustanovenia § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka tak nevyplýva, že by bol veriteľ oprávnený po zosplatnení celého dlhu (vrátane istiny, poplatkov a dovtedajších úrokov zosplatneného dlhu) požadovať okrem zákonom prípustných sankčných prostriedkov z omeškania dlžníka aj úroky z dlžnej sumy. Súd prvej inštancie tak vecne správne výrokom II. rozsudku zamietol zvyšnú časť žaloby, a to čo do nároku uplatneného žalobcom v časti o zaplatenie kapitalizovaných úrokov z úveru po zosplatnení vo výške 1 239,89 eur, úroku zo zostatku nesplatenj istiny zo sumy 1 894,58 eur vo výške 24,5% ročne od 01.04.2018 do zaplatenia a to z dôvodu, že v dôsledku vyhlásenia mimoriadnej splatnosti prináleží veriteľovi od doby zosplatnenia úveru len úrok z omeškania a nie už samotný úrok z úveru, pretože dlžník sa dostal do omeškania a nastupuje tak režim platenia úrokov z omeškania v zmysle ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Takýto záver je logický, pretože z podstaty zmluvného úroku vyplýva, že je odplatom za užívanie finančných prostriedkov, ktoré poskytol veriteľ dlžníkovi do doby splatnosti dlhu. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo ku dvojnásobnému zaťaženiu a to jednak v podobe úrokov z úveru a jednak úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi účastníkmi a to v neprospech spotrebiteľa. Nie je pritom rozhodujúce, či splatnosť pohľadávky nastane v dohodnutej dobe, alebo skôr, ak veriteľ využil právo požadovať splatenie celého dlhu pre nesplnenie niektorej splátky podľa ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka. Po splatnosti pohľadávky možno požadovať len úroky z omeškania. Nemožno sa stotožniť s argumentáciou, podľa ktorej má veriteľ právo na zmluvné úroky aj počas doby, v ktorej je dlžníkom v omeškaní s vrátením úveru, pretože aj počas tejto doby veriteľ nemá možnosť so svojimi peňažnými prostriedkami nakladať a dlžník by mal mať povinnosť kompenzovať veriteľa za celý čas, ktorý istinu skutočne užíval až do jej faktického vrátenia veriteľovi. Sankciou za omeškanie dlžníka a jeho motiváciou čo najskôr pohľadávku zaplatiť, ale aj kompenzáciou veriteľa za nemožnosť používať istinu, sú od okamihu, ako sa dlžník dostane do omeškania, úroky z omeškania. Zo zákona (§ 565 Občianskeho zákonníka) spotrebiteľovi vzniká voči veriteľovi nová povinnosť - zaplatiť celú pohľadávku naraz, teda povinnosť zaplatiť veriteľovi nesplatenú istinu a splatné úroky, výška ktorých sa ku dňu účinnosti vyhlásenia predčasnej splatnosti zo strany veriteľa zafixuje. Zákon pritom otázku splatnosti zvyšku pohľadávky po strate výhody splátok osobitne nerieši. Je preto nevyhnutné aplikovať ustanovenie § 563 Občianskeho zákonníka a túto pohľadávku považovať za jednorazovo splatnú ako celok odo dňa nasledujúceho po žiadosti veriteľa, pokiaľ sa účastníci nedohodnú inak. Nakoľko pôvodný zmluvný vzťah - a tým aj vzájomné práva a povinnosti z neho vyplývajúce - sa zásadným spôsobom menia momentom vyhlásenia predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru, práve týmto okamihom nastupuje nová povinnosť spotrebiteľa a práve v tomto okamihu sa zastavuje zmluvne dohodnutá povinnosť spotrebiteľa platiť riadne dohodnuté úroky a spotrebiteľ je povinný vrátiť veriteľovi popri nesplatenj istine len tie úroky, ktoré boli splatné ku momentu vyhlásenia predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru (§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka - zmena v obsahu záväzku). Zmena v obsahu záväzku potom aj spôsobuje novú povinnosť dlžníka - od momentu omeškania s vrátením celej istiny vrátane kapitalizovaného úroku k vyhláseniu predčasnej splatnosti celého dlhu - platiť z takejto sumy kapitalizovaného dlhu aj úroky z omeškania v zákonnej výške. Je to povinnosť dlžníka vyplývajúca ex lege - z ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Ak by veriteľ popri riadnych úrokoch (ako ceny peňazí) od dlžníka požadoval aj úroky z omeškania z istiny, vlastne by sa istina veriteľovi zhodnocovala duplicitne. Jedenkrát vo forme riadnych úrokov, ktoré by ako cenu peňazí požadoval veriteľ za to, že dlžník nevrátil celú istinu včas, druhýkrát vo forme úrokov z omeškania, ktoré by veriteľ požadoval z toho istého titulu, teda, že spotrebiteľ nevrátil celú istinu včas. Takejto požiadavke by súd musel odoprieť ochranu okrem vyššie uvedených dôvodov aj z titulu rozporu s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka), prípadne vzhľadom na zjavné zneužitie práva (článok 5 Civilného sporového poriadku). Odvolací súd s poukazom na argumentáciu uvedenú vyššie tak konštatuje, že niet zákonného ustanovenia, podľa ktorého by dlžník mal povinnosť zo zákona platiť úroky popri úrokoch z omeškania.

16. Pokiaľ pôvodný žalobca v odvolaní argumentuje ustanovením § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, odhliadnuc od už uvedeného, že na spotrebiteľský právny vzťah v súlade s ustanovením § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka a 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka nie je možné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, odvolací súd pre úplnosť považuje za potrebné zdôrazniť, že táto argumentácia žalobcu by bola nesprávna aj za predpokladu aplikability Obchodného zákonníka na nespotebiteľský vzťah. Vychádzajúc zo znenia ustanovenia § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka je zrejmé, že toto zákonné ustanovenie upravuje otázku splácania úrokov výlučne pre prípad predčasného splatenia úveru zo strany dlžníka. Ustanovenie zakotvuje, že ak sa naplní hypotéza prvej vety (dlžník je oprávnený vrátiť peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve), dlžník nebude povinný platiť úroky pre celé úrokové obdobie dohodnutého úveru v zmysle úverovej zmluvy, ale len do obdobia, kedy peniaze vrátil. Citované znenie ustanovenia § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka tak upravuje výlučne splatnosť úroku len v prípade predčasného splatenia úveru zo strany dlžníka v dôsledku jeho vôle zaplatiť úver predčasne (ktorá situácia v danom spore, odhliadnuc od nemožnosti aplikovať Obchodný zákonník, ani nenastala), pričom je nevyhnutné mať na zreteli aj skutočnosť, že Obchodný zákonník splatnosť úrokov upravuje v ustanovení § 503 ods. 1 a 2, ktoré veriteľa oprávňujú na riadny úrok len do momentu vzniku záväzku vrátiť peňažné prostriedky veriteľovi, nie do momentu ich skutočného vrátenia.

17. Taktiež pokiaľ odvolateľ v odvolaní argumentuje, že úroky dojednané v zmluve o spotrebiteľských úveroch sú vyjadrením ceny peňazí, odvolací súd poznamenáva, že tento názor nijako nespochybňuje a úrok predstavuje vopred dojednanú odplatu za užívanie istiny. Odvolací súd poznamenáva, že banka, ako pôvodný veriteľ, počas procesu kontraktácie určuje svoje úverové podmienky v rámci ktorých stanovuje aj odplatu za poskytnutie úveru za isté dohodnuté úverové obdobie a od každého veriteľa konajúceho s odbornou starostlivosťou sa očakáva, že cenu za úver si stanovuje za dané ohraničené úverové obdobie, na ktoré sa úverový vzťah uzatvára, do splatnosti pohľadávky. Preto práve cena za úver za úverové obdobie do splatnosti úveru vyjadruje cenu úveru a je teda pojmovo jednoznačne odlišiteľná od sankcií za omeškanie s plnením dlhu veriteľa. Pokiaľ sa žalobca dovoľáva nárokov na odplatné úroky, ktoré by mu patrili v prípade, ak by bol zachovaný stav, že veriteľ a spotrebiteľ budú plniť podľa podmienok a v termínoch dohodnutých v zmluve, odvolací súd poznamenáva, že bol to práve pôvodný veriteľ, ktorý svojim jednostranným právnym úkonom spôsobil zmenu zmluvne dojednaných podmienok a zmenu záväzku, ktorá bola vyvolaná omeškaním spotrebiteľa a viedla k predčasnému zosplatneniu úveru zo strany veriteľa. K predčasnému zosplatneniu záväzku spotrebiteľa došlo teda výlučne konaním veriteľa. Bol to veriteľ, ktorý v súvislosti so zmenou v obsahu záväzku určil aj nový režim ďalšieho plnenia záväzku svojim jednostranným adresným právnym úkonom. Predčasné zosplatnenie úveru je sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové, okamžité vrátenie celej požičanej istiny. Podstatný rozdiel medzi výhodou splátok a stavom jednorazového zosplatnenia úveru spočíva v tom, že veriteľ pri režime splátok nemá nárok a spotrebiteľ nemá povinnosť vrátiť celú požičanú sumu naraz. Splácanie úveru v splátkach teda na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy - istiny, ktorá sa iba postupne v pravidelných anuitných splátkach vracia a tento stav nedostatku je vykompenzovaný nárokom veriteľa na úrok z požičanej istiny. Úrok preto predstavuje cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto voľne nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu s istinou v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Pri vyvolaní stavu predčasnosti splatenia úveru tak vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru vrátane úrokov kapitalizovaných podľa splatenia úveru. Týmto právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, ktorým má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov a v dôsledku toho odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru a tým obmedzenie obchodovania s požičanými peniazmi, ktoré dlžník nemá právo ďalej zadržiavať a stratil režim výhody splátok. Pokiaľ teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul zadržiavať peňažné prostriedky u seba a tieto naďalej legitímne užívať, nie je potom ani dôvod na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, keď spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti plnenia a veriteľ by ďalej inkasoval úrok zo sumy, ktorú mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľ vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako kedy k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by boli upierané práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd by pripustením takéhoto stavu toleroval založenie hrubej nerovnováhy medzi právami a povinnosťami dodávateľa voči spotrebiteľovi a pokiaľ žalobca v

odvolaní poukázal na proporionalitu práv a povinností dlžníka a veriteľa, odvolací súd poznamenáva, že tolerovaním takéhoto stavu by podporoval nielen hrubú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami v neprospech spotrebiteľa, ale aj stav, v ktorom veriteľ nie je nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky mu majú nahradiť stav jeho potencionálnej činnosti, respektíve až zneužívať stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť požičanú istinu jednorazovo. Odobrením takéhoto stavu a to priznaním nároku veriteľa po vyvolanej zmene obsahu záväzku požadovať od dlžníka úroky popri úrokoch z omeškania, by sa poprel celý zmysel ochrany spotrebiteľa pred nekonečným nabaľovaním istiny o ďalšie a ďalšie úroky a úroky z omeškania. Pokiaľ tak spotrebiteľ neoprávnene peňažné prostriedky zdržiava, v prípade takéhoto protiprávneho stavu patria zmluvným stranám len sankcie vymedzené v ustanovení § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 3 a § 3a Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z..

18. Pokiaľ pôvodný žalobca na podporu svojich argumentov v odvolaní poukázal na bod. 6.4 Obchodných podmienok, je nevyhnutné mať na zreteli, že dohody, prípadne iné zmluvné dojednania, podľa ktorých mal spotrebiteľ popri úrokoch z omeškania platiť aj ďalšie sankcie po splatnosti pohľadávky, teda úroky za poskytnutie úveru aj po predčasnej splatnosti úveru vyvolanej veriteľom, nie sú právne akceptovateľné. Takéto koncipovanie dojednania v spotrebiteľskej zmluve nie je súladné s právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a dojednanie v rozpore so zákonom je ako zmluvná podmienka neprijateľné a s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka aj absolútne neplatné, pričom celkom jednoznačne tým, že popiera dikciu zákona, svojím dopadom na právny vzťah spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán a to výrazne v neprospech spotrebiteľa. Odvolací súd navyše poukazuje na znenie ustanovenia § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, obsahujúceho výkladové pravidlo, v zmysle ktorého v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

19. Možno potom zhrnúť, že právne a skutkové závery, na základe ktorých súd prvej inštancie meritórne rozhodol, boli vecne správne. Odvolací súd preto, po oboznámení sa s dôvodmi odvolania a po zvážení všetkých relevantných skutočností rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom výrok II., ktorým súd prvej inštancie zamietol žalobu v časti o zaplatenie kapitalizovaných úrokov z úveru po zosplatení vo výške 1 239,89 eur, úroku zo zostatku nesplatenj istiny zo sumy 1 894,58 eur vo výške 24,5% ročne od 01.04.2018 do zaplatenia podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

20. Zároveň potvrdil ako vecne správny aj závislý výrok o náhrade trov prvoinštančného konania, keďže tento zodpovedá ustanoveniu § 255 ods. 2 CSP tak, ako to vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku v odsekoch 55 až 58.

21. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP podľa pomeru úspechu strán v konaní (§ 255 ods. 1 CSP) a vyslovil, že žalovanej, ktorej by ako procesne plne úspešnej strane v odvolacom konaní inak vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania, náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva, nakoľko jej celkom zjavne žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

22. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).